

פרשת תצוה

ולקחת את דמו וזרקת על המזבח סביב (כט, טז)

בכל הקורבנות נותנים את הדם ואת החלב על גבי המזבח.

טעם נפלא לכך אמר רבי יוסף חיים, בעל ה"בן איש חי" על פי משל: סוחר אחד הלך מביתו אל בית המדרש ולמד שם בהתמדה.

באותה עת הגיע אל ביתו קונה ובקש לקנות סחורה בממון רב ובשל כך חיפש את בעל הבית.

בעלת הבית סיפרה לקונה כי בעלה לומד כעת וכי ישוב אל ביתו רק בעוד כמה שעות.

הקונה לא חפץ להמתין ופנה אל סוחר מתחרה ושם קנה את כל מבוקשו.

כאשר שב האיש אל ביתו ושמע את אשר קרה הצטער צער רב והורה לאשתו כי אם ישוב הדבר ויישנה, תשלח מיד לקרוא לו מבית המדרש כדי שימהר לשוב אל ביתו, שהרי כרוך בכך הפסד רב.

כעבור זמן הגיע אדם אחד אל בית הסוחר כדי לגבות ממנו חוב גדול שהסוחר חייב לו. זכרה האישה את אשר ציווה עליה בעלה לכן שלחה מיד שליח שיקרא לבעלה לשוב מבית המדרש.

הסוחר כחץ מקשת ועד מהרה הגיע שהוא נושם ומתנשף ממאמץ.

מה רבה היתה אכזבתו כאשר גילה במה המדובר... אוי לי ואבוי לי נאנח הסוחר מרה אשתי החליפה ובלבלה את היוצרות! כאשר מאן דהוא ביקש לקנות סחורה לא קראה לי והפסדתי את הכל, ואילו כאשר הנושא בא לגבות את חובו מיהרה והזעיקה אותי לרוץ אל הבית...

כן הוא גם הנמשל אמר ה"בן איש חי" ישנם שני סוגי מצוות: עשה ולא תעשה.

לשם קיום מצוות אלה על אדם להשתמש בשני כוחות שיש בו: כדי לקיים מצוות עשה יש להשתמש במידת הזריזות ולמהר לעשותה, ואילו למצוות לא תעשה יש להשתמש דווקא במידת העצלות...

והנה, האדם החוטא מחליף את הדברים ומבלבל את היוצרות, כאשר מדובר במצוות עשה הוא מתעצל מלקיים ומתנהל בעצלתיים... ואילו לעבירה, רחמנא ליצלן, הוא זריז מאין כמוהו.

הקרוב סיים ה"בן איש חי" בא לכפר על עוונות אלה, משום כך ציווה הקדוש ברוך הוא לתת על המזבח את הדם שהוא כח החיים והוא המעורר את מידת הזריזות ולעומתו את החלב המסמל את העצלות והקרירות.

בסיבתם של שני כוחות אלא נגרם החטא, משום כך המבקש להתכפר נותן את שני הסימנים הללו על גבי המזבח.

מקור: וקראת לשבת עונג

פרשת תצוה